"महिला व बाल सशक्तीकरण योजनेसाठी" जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसधारण) अंतर्गत किमान ३% इतका निधी कायमस्वरुपी उपलब्ध करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन महिला व बाल विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक-संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.१३१/का-०२ नविन प्रशासन भवन, तिसरा मजला,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२. दिनांक-१३ डिसेंबर, २०२३.

<u>संदर्भः</u>

- १. महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.१३१/का-२, दि.३१.१.२०२२.
- २. महिला व बाल विकास विभाग, शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.१३१/का-२, दि.२९.३.२०२२.
- 3. व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, बांद्रा, मुंबई यांचे पत्र क्र.माविम/ पीएमडी/ २०२३/ २८०, दि.१४.९.२०२३.

शासन निर्णय-

महिला व बाल विकास विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या महिला व बाल सशक्तीकरण या योजनेकरिता जिल्हा नियोजन समितीस नियोजन विभागाकडून मिळणाऱ्या एकूण नियतव्ययाच्या किमान ३% इतका निधी कायमस्वरुपी राखून ठेवण्याबाबत संदर्भाधीन क्र.१ येथील दि.३१.१.२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयातील **उपयोजना क्रमांक-ब) महिलांचे आर्थिक सक्षमीकरण** यामध्ये अ.क्र.४, ५ व ६ वर खालीलप्रमाणे तरतूद समाविष्ट करण्यात येत आहे:

- महाराष्ट्रातील महिलांच्या उद्योजकता विकासाला (Enterprise Development)गती देण्याच्या दृष्टीने S) माविम/ सीएमआरसी मार्फत कृषी व कृषी आधारित प्रकल्पांमध्ये विशेषत: मुल्यवर्धीत साखळी,काढणी पश्चात प्रकल्पांमध्ये महिलांचा सहभाग वाढविणे तसेच बिगर शेती व सेवा क्षेत्र संबंधित (Service Sector) उपक्रमांमध्ये महिलांना मोठ्या स्तरावर (Scale of Economy) फायदा मिळावा या दृष्टीने उद्योजकता विकास कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. यामध्ये पर्यावरण संवर्धन व पर्यावरणाची हानी रोखु शकणाऱ्या उपक्रमांना प्राधान्य देण्यात यावे. त्यामुळे Women Led उपक्रम महाराष्ट्रात सुरु होण्यास मदत होईल. सदर प्रकारचे प्रकल्प हे व्यापक स्वरुपाच्या मूल्य साखळी मार्फत व्यावसायिक रुपातील इंटरप्रायझेस म्हणून कार्यान्वित होणे अपेक्षित आहे. याच प्रकारचे सबप्रोजेक्ट प्रकल्प आयफॅड सहाय्यित नव तेजस्विनी योजनेमध्ये माविम मार्फत तयार केले जातात. अशा व्यावसायिक व व्यापक प्रकल्पांसाठी आयफॅडकडून २५% आर्थिक सहाय्य व लोकसहभागातून किमान १०% प्रमाणात आर्थिक सहाय्य उपलब्ध होते. त्यामुळे अशा प्रकल्पांसाठी उर्वरीत निधी जमा करण्याची गरज विचारात घेता ३% DPDCमधून आवश्यकतेनुसार आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करुन देण्यात यावे. या प्रकारचे आर्थिक सहाय्य हे व्हॅल्यूचेन उपक्रमामध्ये समाविष्ट असलेल्या सामायिक स्वरुपाच्या मालमत्तेचे बांधकाम/ मशिनरी इत्यादी व तत्सम स्वरुपाच्या स्थायी घटकांसाठी विहीत कार्यपध्दती अवलंबून कार्यवाही करण्याची दक्षता घेण्यात यावी. सदर कार्यवाही नव तेजस्विनी योजनेबाबतच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार करण्यात यावी.
- ५) सदर तरतूद ही नव तेजस्विनी योजनेच्या अनुषंगाने समाविष्ट करण्यात आलेली असल्याने, प्रस्तुत तरतूद ही नव तेजस्विनी योजनेच्या कालावधीसाठीच लागू राहील.
- ६) महिला व बाल विकास विभागासाठी राखून ठेवण्यात आलेल्या ३% DPDC च्या निधीमधून वैयक्तिक लाभाच्या योजनांना निधी उपलब्ध करुन देता येणार नाही.

- २. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाने त्यांच्या दि.३०.१०.२०२३ रोजीच्या टिप्पणीन्वये दिलेल्या अभिप्रायानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२३१२१३१०५३३२८८३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्र.वि.कुलकर्णी) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
- २. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ३. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ५. मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ६. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ७. सर्व सन्माननीय सदस्य, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई,
- ८. मा.मुख्य सचिव यांचे उपसचिवमहाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई,
- ९. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव /प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- १०. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) विभाग यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ११. मा. उप मुख्यमंत्री (गृह) विभाग यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- १२. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- १३. मंत्रालयीन विभागाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
- १४. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ न्याय शाखा), मुंबई /औरंगाबाद / नागपूर,
- १५. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपिल शाखा), मुंबई / औरंगाबाद / नागपूर,
- १६. महासंचालक, माहिती जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
- १७. सर्व विभागीय आयुक्त/ सर्व जिल्हाधिकारी,
- १८. आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई,
- १९. आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे,
- २०. व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, बांद्रा, मुंबई,
- २१. महालेखापाल- महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
- २२. महालेखापाल- महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परिक्षा), मुंबई / नागपूर,
- २३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- २४. उपायुक्त (महिला विकास)/ (बाल विकास), महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे,
- २५. सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (महिला व बाल विकास), जिल्हा परिषद,
- २६. सर्व विभागीय उप आयुक्त, महिला व बाल विकास (आयुक्तालयामार्फत),
- २७. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी (आयुक्तालयामार्फत),
- २८. सर्व सह सचिव /उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २९. निवड नस्ती/का-०२.